

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Het OCMW van Herent
Spoorwegstraat 6
3020 Herent

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): I

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: HERENT/RMID/2023

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 4 april 2023.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis**: door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2022	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 03 januari 2023 .

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar.

Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

De gecontroleerde dossiers waren ordelijk samengesteld. Toch blijkt uit de controle dat er verschillende verbeterpunten zijn die onmiddellijk door het OCMW dienen aangepakt te worden. Er werd tijdens de debriefing uitgebreid de tijd genomen om de verbeterpunten te bespreken met de maatschappelijk werkers.

Ontvangstbewijs

Uw Centrum is verplicht om de aanvrager een ontvangstbevestiging te bezorgen op het ogenblik van zijn aanvraag (art. 18,§3 van de wet van 26/05/2002), er werd vastgesteld dat er geen datum aanvraag werd ingevuld op het ontvangstbewijs. Op het ontvangstbewijs dient de datum van de aanvraag vermeld te worden.

Sociaal dossier

Huisbezoek

Er werd vastgesteld dat er niet steeds een huisbezoek werd afgelegd. Tijdens de corona pandemie mochten de huisbezoek opgeschorpt blijven en worden uitgesteld naar een latere datum. Vanaf 1 april 2022 dienen deze hervat te worden. Dit geldt voor de nieuwe aanvragen en voor de jaarlijkse herzieningen die vanaf 1 april 2022 moeten worden uitgevoerd. De algemene regel is dat het huisbezoek één maal per jaar moet plaatsvinden, met niet meer dan een jaar tussen twee huisbezoeken. In de dossiers waar het huisbezoek meer dan een jaar geleden plaatsvond, dient een huisbezoek te gebeuren voor 01/04/2023.

Sociaal verslag

Er werd vastgesteld dat de sociale verslagen soms inhoudelijk te beperkt zijn, en dat niet steeds alle verplichte elementen werden opgenomen in het sociaal verslag.

Elke beslissing van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn (of BCSD) moet voorafgegaan worden door een sociaal verslag. De bijgewerkte situatie van de aanvrager moet worden voorgelegd en eventuele bewijsstukken moeten bij het dossier worden gevoegd.

De volgende elementen moeten minstens worden opgenomen in het sociaal verslag:

- Het onderwerp en de datum van de aanvraag (in het geval van een eerste aanvraag; een "verlenging" van de aanvraag door de begunstigde tijdens een herziening van het dossier is niet van toepassing, aangezien het recht nog steeds bestaat)
- De gegevens in verband met de identiteit: naam en voornaam
- De geboortedatum van de aanvrager
- De nationaliteit
- De verblijfplaats-woonplaats
- de gezinssamenstelling
- De middelen van de aanvrager
- De middelen van de samenwonende(n)
- De elementen in verband met de werkbereidheid
- De eventuele rechten op sociale bijstand
- Informatie in verband met de onderhoudsplichtigen
- Datum waarop het huisbezoek werd afgelegd en kort verslag ervan
- De datum en het resultaat van de raadpleging van de KSZ-stromen
- Een korte voorgeschiedenis van de aanvrager

Beslissing / kennisgeving

Motivatie van de beslissing in de kennisgeving

Het OCMW verstuurt een kopie van de notulen van de beslissing van het BCSD naar de begunstigen. De schriftelijke mededeling (kennisgeving) van de raadsbeslissing dient op zo'n manier geformuleerd te zijn dat deze door de aanvrager kan worden begrepen en dat deze laatste de juistheid ervan kan nagaan. In dat opzicht lijkt een kopie van de notulen van het BCSD niet aangewezen.

Termijn voor het nemen van een beslissing niet gerespecteerd

Periode van 30 dagen na datum aanvraag voor het nemen van een beslissing werd in een aantal dossiers niet gerespecteerd. Het OCMW is verplicht om een beslissing te nemen binnen de 30 dagen na ontvangst van de aanvraag.

Beslissing heeft uitwerking op datum aanvraag

De beslissing betreffende leefloon ingevolge een door betrokkene ingediende aanvraag heeft uitwerking op datum van ontvangst van de aanvraag. Wanneer betrokkene een aanvraag doet en niet voldoet aan de toekenningsvoorwaarden dient er eerst een gemotiveerde beslissing tot weigering worden genomen vanaf datum van de aanvraag.

Billijkheidsmotivering

Bij niet bereidheid tot werken om gezondheids- en/of billijkheidsredenen, die werden aanvaard door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn (of BCSD) beveelt de inspectie aan om ze te specificeren in de beslissing en ze mee te delen aan de aanvrager.

Terugvorderingsbeslissing

Het OCMW vermeld geen berekening in de betekening aan de cliënt in geval van terugvordering van het RMI. Er wordt een periode vermeld en een bedrag, maar niet hoe dit bedrag tot stand gekomen is. Naar analogie met de toekenningsbeslissing is het belangrijk dat de RMI-gerechtigde op een eenvoudige en duidelijke manier zelf kan nagaan hoe het teruggevorderd bedrag tot stand gekomen is en samengesteld is.

Beslissing beperkt in tijd

Er werd vastgesteld in een dossier dat er beslissingen werden genomen voor een maand. Een toekenning leefloon kan niet beperkt worden tot een maand. Het recht bestaat even lang als aan de voorwaarden wordt voldaan en het OCMW kan deze voorwaarden ook minstens een maal per jaar controleren en een nieuwe beslissing nemen.

Laattijdige beslissing toekenning leefloon

Er werd vastgesteld in een dossier dat een cliënt wegens vertrek van een maatschappelijk werker 4 maand moest wachten op de beslissing tot toekenning leefloon en de uitbetaling van het leefloon. De rechten van de cliënt werden hier geschonden. Het betreft hier een cliënt met een precaire financiële situatie, die volgens het sociaal verslag geld moest lenen bij vrienden, en schulden maakte bij leveranciers om deze maanden te kunnen overbruggen. Het is de taak van het OCMW om te zorgen dat iedereen een menswaardig bestaan kan leiden. Wanneer er een maatschappelijk werker de dienst verlaat dient het dossier overgenomen te worden door een andere maatschappelijk werker, de cliënt mag hier geen nadeel van ondervinden.

Beslissing tot weigering

Er werd vastgesteld in een dossier dat het leefloon van betrokkene onterecht werd geweigerd doordat er onjuist rekening werd gehouden met de bestaansmiddelen van de descendentes.

Het recht op maatschappelijke integratie moet worden toegekend indien betrokkene voldoet aan de toekenningsvoorwaarden. Er kan niet aanvaard worden dat het leefloon wordt geweigerd voor cliënten die voldoen aan de toekenningsvoorwaarden. Het is aangewezen dat alle weigeringsbeslissingen en stopzettingsbeslissingen intern nagekeken worden op hun juridische correctheid vooraleer deze worden verzonden, het is niet aanvaardbaar dat cliënten onterecht zonder leefloon worden gezet.

Het OCMW kan voor de berekening van het leefloon van de aanvrager geheel of gedeeltelijk rekening houden met de bestaansmiddelen van de meerderjarige ascendenten en descendentes van de eerste graad. Er kan rekening gehouden worden met het gedeelte van de bestaansmiddelen van de samenwonende ouder die het bedrag voor samenwonende (categoriel) overschrijdt. Wanneer betrokkene een leefloon aanvraagt en samenwoont met beide ouders kan maximaal rekening gehouden worden met de inkomsten van de ouders boven 2 maal het bedrag voor samenwonende. Meer informatie kan u terugvinden in de omzendbrief bij het hoofdstuk "bestaansmiddelen in geval van samenwoning".

Inhouden leefloon zonder akkoord client

In de kennisgeving is opgenomen dat het teveel ontvangen bedrag zal worden ingehouden op het leefloon van de volgende maand. Het OCMW kan niet zomaar beslissen zonder akkoord van de client om dit in te houden op het volgende leefloon. Dit dient in overleg en met akkoord van de cliënt bekeken te worden wat haalbaar is voor betrokkene.

Verhaal op de onderhoudsplichtigen

Er werd vastgesteld dat er geen gemotiveerde beslissing aanwezig was in het dossier waarbij het OCMW de beslissing nam tot invoeren billijkheidsredenen om af te zien van terugvordering. Vooraleer te beslissen over de uitoefening van het verhaal voert het OCMW een sociaal onderzoek naar de financiële toestand van de onderhoudsplichtigen en de familiale aspecten van de zaak. Dit onderzoek is nodig alvorens er mogelijk kan beslist worden over het invoeren van billijkheidsredenen om af te zien van de terugvordering in het kader van de onderhoudsplicht. Het OCMW kan afzien van de inning om billijkheidsredenen. Er dient dan een gemotiveerde beslissing worden opgemaakt.

Installatiepremie organieke wet

Personen die een vervangingsinkomen ten laste van een stelsel van sociale zekerheid of sociale bijstand genieten of personen die een inkomen hebben dat lager ligt dan de categoriebedragen leefloon, verhoogd met 10 % hebben recht op een installatiepremie in het kader van de organieke wet.

GPMI

Er zijn meerdere werkpunten vastgesteld voor wat betreft het GPMI:

- **Sociale balans:** Er werd vastgesteld dat de sociale balans die aanwezig was niet steeds voldoende is uitgewerkt en niet werd gedateerd. Bedoeling van een sociale balans is om te kunnen identificeren wat een troef is, wat een zwakte is en wat eventueel een bedreiging zou kunnen worden. In de sociale balans moeten de noden, de remmingen, de mogelijkheden en de capaciteiten worden opgenomen. Dankzij deze informatie over de sociale, administratieve en financiële toestand kan de maatschappelijk werker een nauwkeurige diagnose stellen van de hulpbehoefte en vervolgens actievoorstellen uitwerken om hierop in te spelen.

De inspectiedienst moet kunnen vaststellen dat deze identificatie van de noden en opportuniteiten voorafgaand aan het GPMI wel degelijk werd uitgevoerd door de maatschappelijk werker en dat de doelstellingen van het GPMI beantwoorden aan deze analyse. Indien die niet zo is, kan de specifieke subsidie GPMI worden teruggevorderd.

- **Looptijd van het GPMI:** Een GPMI kan toegekend worden voor de duur van het recht op RMI of de periode van het traject. Er werd vastgesteld dat er in verschillende GPMI's is opgenomen dat het GPMI geldig is vanaf ondertekening toch neemt het OCMW dan nog een extra geldigheidsdatum op in het GPMI die verschillend is van de datum van ondertekening van het GPMI.
- **GPMI niet geïndividualiseerd:** Er werd vastgesteld dat er in een dossier een GPMI student werd opgemaakt dat reeds 7 jaar ongewijzigd bleef. GPMI is een dynamisch contract dat mee de evolutie volgt van betrokkene. De vastgelegde doelstellingen moeten gepersonaliseerd worden, specifiek aan de situatie van de begunstigde, zoals die werd voorgesteld via de geschiedenis voorafgaand aan het GPMI.
- **Concrete doelstellingen:** Het is aangeraden om indien mogelijk termijnen vast te leggen om de vastgestelde doelstellingen concreter te maken en bijgevolg ook meetbaar te maken bij de evaluaties.
- **Evaluaties:** Er werd vastgesteld dat de verplichte evaluaties niet steeds aanwezig zijn in het dossier. Het GPMI contract voorziet in een regelmatige evaluatie van het contract, ten minste 3 maal per jaar (ten minste 2 maal per jaar tijdens een 10 persoonlijk treffen). Er is geen recht op toelage GPMI wanneer er onvoldoende evaluaties aanwezig zijn.

Terugbetalingsformulieren

Onjuiste datum in voege C-formulier:

De datum in voege op C-formulier is de datum dat het OCMW heeft vastgesteld dat er geen recht meer is op RMI. De effectieve einddatum van de steun is de datum vanaf wanneer betrokkene geen recht meer heeft op RMI

Voorbeeld:

Het OCMW stelt op 15/02/2023 vast dat het recht op leefloon op 01/12/2022 eindigt. Het OCMW codeert een C-formulier als volgt:

* Datum in voege van het formulier: 15/02/2023

* Datum waarop de steun wordt stopgezet: 01/12/2022

Wanneer het OCMW de onterechte subsidie heeft teruggevorderd, zal het de terugbetaling verrichten via een D-formulier.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 *Evolutie ten opzichte van eerdere controles*

Er werd tijdens de inspectie vastgesteld dat er onvoldoende rekening werd gehouden met de opmerkingen uit vorige controles. Door niet aan de slag te gaan met de gemaakte opmerkingen riskeert het OCMW dat een deel van de toelage zal teruggevorderd worden. De inspectiedienst wil het OCMW aanmoedigen om actief aan de slag te gaan met de gemaakte opmerkingen. Er zijn een aantal opmerkingen die onmiddellijk uw aandacht vragen omdat de rechten van de cliënt hier geschonden worden. Bij de volgende inspectie verwacht de inspectie dat er substantiële verbeteringen merkbaar zijn

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIES

De inspecteur stelde geen tekorten vast tijdens de controle.

De inspecteur stelde geen te veel ontvangen subsidies vast tijdens de controle.

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 werkdagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie. Indien u de conclusies van dit verslag wenst te betwisten, gelieve alle bewijsstukken binnen 15 werkdagen per e-mail aan bovenstaand adres toe te zenden.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Béregère Steppé